

«درس سوم: رسول خدا (ص) از ولادت تا هجرت یاران به حبشه»

۱. نمودار روبه‌رو را کامل کنید. (صفحه ۲۰ بنی‌هاشم ۱ و بنی‌امیه ۲ و علی (ع) ۳ علامت سؤال به همراه شماره باشد). نمودار از عبد مناف کشیده شود.

الف) قُصّی بن کلاب - قریش - علی (ع)   ب) علی (ع) - بنی‌امیه - قُصّی بن کلاب

ج) قریش - بنی‌امیه - علی (ع)   د) بنی‌هاشم - بنی‌امیه - علی (ع)

پاسخ د) بنی‌هاشم - بنی‌امیه - علی (ع)

۲. نیاکان پیامبر (ص) از نسل حضرت ..... بودند.

الف) حضرت اسماعیل   ب) حضرت یعقوب   ج) حضرت زکریا   د) حضرت نوح

پاسخ الف) نیاکان پیامبر از نسل حضرت اسماعیل فرزند حضرت ابراهیم بودند.

۳. نیاکان پیامبر (ص) در کجا سکونت داشتند؟

الف) مدینه   ب) مکه   ج) طائف   د) تبوک

پاسخ ب) آنان در سرزمین مکه سکونت داشتند.

۴. این سخن فرموده چه کسی است؟ «به خدا سوگند پدرم و اجدادم، عبدالمطلب و هاشم بن عبد مناف هیچ-

کدام بتی را نپرستیدند. آنان پیرو دین ابراهیم (ع) بودند و به سوی کعبه نماز می‌گزاردند.»

الف) حضرت علی (ع)   ب) حضرت محمد (ص)   ج) حضرت اسماعیل (ع)   د) حضرت زهرا (س)

پاسخ الف) این روایت فرموده حضرت علی (ع) است.

۵. پیامبر (ص) از کدام قبیله بود؟

الف) قصی بن کلاب (ب) بنی عبدمناف (ج) قریش (د) بنی عباس

پاسخ ج) پیامبر (ص) از میان قبیله قریش برخواست.

۶. نسل قبیله قریش به چه کسی می‌رسید؟

الف) قریش (ب) اسحاق (ج) عبدالمطلب (د) ابوطالب

پاسخ الف) تیره‌های متعددی از نسل اسماعیل که نسب آن به یکی از نوادگانش به نام قریش می‌رسید. در کنار یکدیگر قبیله قریش را تشکیل دادند.

۷. کدام عبارت در ارتباط با قریش صحیح نیست؟

الف) قریش از بنی کنانه، بنی کنانه از نصر و نصر از عدنان و د نهایت به اسماعیل خاتمه می‌یافت.

ب) عظمت و شهرت قریش در همه تیره‌ها و عشیره‌های قریش است.

ج) قریش از بانفوذترین قبایل در میان عرب بوده و پس از پیامبر (ص) تا قرن‌ها بر جهان اسلام حکومت کرده است.

د) خاندان قصی و بعد از او خاندان هاشم و عبدالمطلب سبب شهرت قریش گردید.

پاسخ ب) عظمت و شهرت قریش در همه تیره‌ها و عشیره‌های قریش است.

۸. حضرت رسول (ص) در چه تاریخی متولد شدند؟

الف) ۱۲ ربیع‌الثانی (ب) ۱۷ ربیع‌الاول (ج) ۱۲ جمادی‌الاول (د) ۱۷ ربیع‌الثانی

پاسخ د) حضرت محمد (ص) در هفدهم ربیع‌الاول عام الفیل به دنیا آمد.

۹. در کدام گزینه نام پدر و مادر حضرت محمد (ص) به درستی بیان شده است؟

الف) عبدالله و حلیمه   ب) ابوطالب و آمنه   ج) عبدالمطلب و حلیمه   د) عبدالله و آمنه

پاسخ د) نام پدر و مادر حضرت محمد (ص) عبدالله و آمنه بوده است.

۱۰. کدام تاریخ را هفته وحدت می‌نامند؟

الف) ۸ محرم تا ۱۰ محرم   ب) ۱۰ ربیع‌الثانی تا ۱۷ ربیع‌الثانی

ج) ۱۲ ربیع‌الاول تا ۱۷ ربیع‌الاول   د) ۵ جمادى‌الاول تا ۱۲ جمادى‌الاول

پاسخ ج) تاریخ ولادت رسول خدا بر اساس روایات شیعه در ۱۷ ربیع‌الاول و بر اساس دیدگاه بیشتر اهل تسنن در ۱۲ این ماه رخ داد. فاصله میان این دو به عنوان هفته وحدت شناخته می‌شود.

۱۱. کدام عبارت در ارتباط با حضرت رسول صحیح نمی‌باشد؟

الف) ایشان پدرشان را قبل از ولادت و به نقلی در دو ماهگی از دست دادند.

ب) مدت اندکی پس از ولادت حضرت محمد(ص) او را برای گذراندن دوران شیرخوارگی به حلیمه سعیدیه سپردند.

ج) سپردن کودکان به دایه‌های بیابان‌نشین برای پرورش آنها در محیط سالم صحرا بود.

د) پس از گذراندن دوران شیرخوارگی حلیمه حضرت محمد (ص) را به عبدالمطلب بازگرداند.

پاسخ د) پس از گذراندن دوران شیرخوارگی حلیمه حضرت محمد (ص) را به عبدالمطلب بازگرداند.

۱۲. پس از آمنه چه کسی سرپرستی حضرت محمد (ص) را بر عهده گرفت؟

الف) ابوطالب   ب) عبدالمطلب   ج) عبدالله   د) بحیرا

پاسخ ب) آمنه از دنیا رفت و حضرت محمد (ص) تحت سرپرستی جدش عبدالمطلب قرار گرفت.

۱۳. عبدالمطلب در چند سالگی پیامبر (ص) از دنیا رفت؟

الف) ۲ ماهگی   ب) ۲ سالگی   ج) ۵ سالگی   د) ۸ سالگی

پاسخ د) عبدالمطلب در ۸ سالگی پیامبر (ص) از دنیا رفت.

۱۴. پس از عبدالمطلب چه کسی سرپرستی پیامبر را پذیرفت؟

الف) ابوطالب   ب) عبدالله   ج) میسره   د) حمزه

پاسخ الف) عبدالمطلب در هشتاد سالگی از دنیا رفت و بر اساس وصیت او فرزندش ابوطالب سرپرستی پیامبر را بر عهده گرفت.

۱۵. امور معنوی مکه پس از عبدالمطلب به عهده چه کسی بود؟

الف) بنی زبیده   ب) بنی هاشم   ج) ابوطالب   د) عبدالله

پاسخ ج) ابوطالب جانشین عبدالمطلب، ریاست بنی هاشم و امور معنوی مکه را بر عهده داشت.

۱۶. در چه سنی بحیرا به پیامبر (ص)، پیامبری او را نوید داد؟

الف) ۸ سالگی   ب) ۱۰ سالگی   ج) ۱۲ سالگی   د) ۱۵ سالگی

پاسخ ب) ابوطالب پیامبر را در حدود ۱۰ سالگی به همراه کاروانی تجاری از مکه به شام برد. در این سفر هنگامی که آنان به منطقه بصره رسیدند راهبی به نام بحیرا با دیدن پیامبر (ص) پیشاپیش پیامبری او را نوید داد.

۱۷. به ترتیب در کدام گزینه سرپرست‌های پیامبر به درستی بیان شده است؟

الف) آمنه، ابوطالب، عبدالمطلب
ب) عبدالله، آمنه، ابوطالب، عبدالمطلب

ج) آمنه، عبدالمطلب، ابوطالب
د) آمنه، حلیمه، ابوطالب، عبدالمطلب

پاسخ ج) سرپرست‌های پیامبر (ص) به ترتیب آمنه، عبدالمطلب و ابوطالب می‌باشند.

۱۸. چه کسی پیامبری پیامبر را پیشاپیش به او نوید داد؟

الف) میسره
ب) بُصرا
ج) بحیرا
د) عبدالمطلب

پاسخ ج) بحیرا به پیامبر (ص) پیامبری او را پیشاپیش نوید داد.

۱۹. جریان حلف‌الفضول به کدام صفت پیامبر (ص) اشاره دارد؟

الف) امانت‌داری
ب) جوانمردی
ج) درایت و تدبیر
د) مهمان‌نوازی

پاسخ ب) جریان حلف‌الفضول به جوانمردی پیامبر (ص) اشاره دارد.

۲۰. دومین سفر پیامبر (ص) به شام در چه سنی انجام شد؟

الف) ۱۰ سالگی
ب) ۱۵ سالگی
ج) ۲۰ سالگی
د) ۲۵ سالگی

پاسخ د) در حدود ۲۵ سالگی حضرت محمد (ص) بر اساس قراردادی با خدیجه (س) و به منظور تجارت با اموال

او دومین سفر خود را به شام انجام داد.

۲۱. دومین سفر پیامبر (ص) به شام به چه علتی انجام شد؟

الف) جهت بستن پیمان جوانمردان
ب) جهت جابه‌جایی و تجارت اموال ابوطالب

ج) جهت تجارت با اموال خدیجه (س)
د) جهت رفع نزاع بزرگان قبایل

پاسخ ج) در حدود ۲۵ سالگی حضرت محمد(ص) بر اساس قراردادی با خدیجه (س) به منظور تجارت با اموال او دومین سفر خود را با شام انجام داد.

۲۲. در سال ۳۵ عام الفیل درایت و تدبیر پیامبر (ص) در چه واقعه‌ای کارساز شد؟

الف) حلف الفضول
ب) قرار دادن حجرالاسود در جای خود

ج) سفر تجاری برای خدیجه (س)
د) سفر تجاری برای ابوطالب

پاسخ ب) درایت و تدبیر پیامبر (ص) در ماجرای قرار دادن حجرالاسود از جنگ و خونریزی جلوگیری کرد.

۲۳. در سال ۳۵ عام الفیل چه کسی حجرالاسود را در جای خود قرار داد؟

الف) همه قبایل

ب) بزرگان همه قبایل

ج) نمایندگان همه قبایل که گوشه‌های پارچه‌ای که سنگ در آن قرار داده شده بود را گرفتند.

د) پیامبر (ص)

پاسخ د) بر اساس درایت و تدبیر حضرت محمد (ص) حجرالاسود بر پارچه‌ای نهاده شد و نمایندگان قبایل هر

یک گوشه‌ای از آن را گرفتند و بالا بردند. آن‌گاه پیامبر (ص) با دست خویش حجرالاسود را سر جایش نهاد.

۲۴. بعثت پیامبر (ص) در چه سنی به وقوع پیوست؟

الف) ۲۵ سالگی
ب) ۳۰ سالگی
ج) ۴۰ سالگی
د) ۴۵ سالگی

پاسخ ج) بعثت پیامبر در سن ۴۰ سالگی آن حضرت به وقوع پیوست.

۲۵. بیشتر اهل تسنن بعثت پیامبر را در چه ماهی می‌دانند؟

الف) رجب   ب) شعبان   ج) محرم   د) رمضان

پاسخ د) بیشتر اهل تسنن بعثت پیامبر را در ماه رمضان می‌دانند.

۲۶. بر اساس روایات مکتب اهل بیت و برخی از دانشمندان اهل سنت تاریخ بعثت ..... سال ..... است.

الف) ۲۱ رمضان سال ۴۰ عام الفیل   ب) ۲۷ رجب سال ۳۵ عام الفیل

ج) ۲۷ رمضان سال ۳۵ عام الفیل   د) ۲۷ رجب سال ۴۰ عام الفیل

پاسخ د) بر اساس روایات مکتب اهل بیت (ع) و برخی از دانشمندان اهل سنت تاریخ بعثت ۲۷ ماه رجب سال ۴۰ عام الفیل است.

۲۷. آغاز نبوت پیامبر (ص) با قرائت چه سوره‌ای بر او ابلاغ شد؟

الف) سوره آل عمران - ۸ آیه اول   ب) سوره علق - ۵ آیه اول

ج) سوره محمد (ص) - ۱۰ آیه اول   د) سوره بقره - ۸ آیه اول

پاسخ ب) با قرائت ۵ آیه اول سوره علق آغاز نبوت پیامبر (ص) به ایشان ابلاغ شد.

۲۸. دعوت پیامبر (ص) چند مرحله داشت؟

الف) دو مرحله   ب) سه مرحله   ج) یک مرحله   د) چهار مرحله

پاسخ الف) دعوت پیامبر اکرم (ص) دو مرحله کاملاً مشخص داشت.

۲۹. .... سال آغازین نبوت رسول خدا را دوره دعوت نهان نامیده‌اند.

الف) ۲ سال   ب) ۳ سال   ج) ۴ سال   د) ۵ سال

پاسخ ب) سه سال آغازین نبوت رسول خدا را دوره دعوت نهان نامیده‌اند.

۳۰. اولین ایمان آورنده به رسول خدا چه کسی بود؟

الف) حضرت خدیجه (س)   ب) حضرت علی (ع)   ج) عمار یاسر   د) بلال بن رباح

پاسخ ب) اولین ایمان آورنده به رسول خدا امیرمؤمنان علی (ع) بود.

۳۱. اولین زن ایمان آورنده به رسول خدا چه کسی بود؟

الف) فرزندخوانده اش   ب) خواهرزاده اش   ج) همسرش   د) دخترش

پاسخ ج) حضرت خدیجه (س) اولین زن ایمان آورنده به پیامبری همسرش بود.

۳۲. هر کدام از این افراد در کدام دعوت مسلمان شدند؟ زیدبن حارث - ابوذری - عمار یاسر - بلال بن رباح

الف) پنهان - آشکار - پنهان - آشکار   ب) آشکار - پنهان - پنهان - آشکار   ج) پنهان - پنهان - آشکار - آشکار

پاسخ ج) زیدبن حارث و ابوذری در دعوت پنهان و عمار یاسر و بلال بن رباح در دعوت آشکار ایمان آوردند.

۳۳. کدام جمله صحیح نمی باشد؟

الف) در اوایل دعوت آشکار مشرکان حساسیت جدی نشان ندادند.

ب) مخالفان اصلی دعوت نبوی صاحبان مقام و ثروت بودند.

ج) گمراهی اصلی سران شرک از به خطر افتادن سیاسی، اقتصادی و اجتماعی شان بود.

د) نخستین پیروان رسول خدا (ص) افراد کهن سال و جوانان و فرودست زجرکشیده بودند.

پاسخ د) نخستین پیروان رسول خدا (ص) را افراد فرودست و زجرکشیده، محروم و نیز جوانان تشکیل می دادند.

۳۴. آیات ۵۱ و ۵۳ سوره انعام در ارتباط با چه موضوعی است؟

الف) نگرانی اصلی سران شرک از به خطر افتادن موقعیت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی شان

ب) پاسخ به تمسخر یاران پیامبر (ص) توسط مشرکین

ج) محور اصلی دعوت اسلامی بر عدالت‌گرایی، نفی تبعیضات ناروا، برابری انسان‌ها و برتری افراد باتقوا استوار است.

د) بیانات پیامبر (ص) در مورد پرستش بت‌ها که موجودات بی‌اثر و بی‌شعور می‌باشند.

پاسخ ب) آیات ۵۲ و ۵۳ سوره انعام در پاسخ به تمسخر و سرزنش پیروان رسول خدا (ص) نازل شد.

۳۵. واکنش مشرکان در برابر دعوت اسلامی به کدام شکل بروز نکرد؟

الف) طرح پیشنهادهای وسوسه‌انگیز   ب) آزار و شکنجه نومسلمانان

ج) تهدید به جنگ و قتال   د) تبعید اجباری

پاسخ د) هر سه گزینه الف، ب و ج از جمله واکنش‌های مشرکان در برابر دعوت اسلامی می‌باشد. اما گزینه د از واکنش‌های مشرکان نیست.

۳۶. با گسترش روزافزون دعوت اسلامی چه کسانی بیشتر از دیگران در معرض فشار و شکنجه قرار می‌گرفتند؟

الف) پیامبر (ص) و ابوطالب   ب) زنان و کودکان

ج) بردگان   د) مسلمانانی که از جایگاه اجتماعی پایین‌تری برخوردار بودند.

پاسخ د) مسلمانانی که از جایگاه اجتماعی پایین‌تری برخوردار بودند بیش از دیگران در معرض فشار و شکنجه بودند.

۳۷. پیامبر (ص) در ارتباط با چه کسی این جملات را فرمودند؟ «آنجا پادشاه عدالت‌خواه دارد و سرزمین دانش

است.»

الف) پادشاه مصر (ب) پادشاه شام (ج) پادشاه حبشه (د) پادشاه سبأ

پاسخ ج) پیامبر (ص) در ارتباط با توصیه مسلمانان به هجرت به حبشه این چنین فرمودند.

۳۸. سرپرستی مهاجران به حبشه را در زمان پیامبر (ص) چه کسی برعهده داشت؟

الف) ابوطالب (ب) جعفر بن ابی طالب (ج) جعفر بن عبدالمطلب (د) سَمْرَةَ بن

جُنْدَب

پاسخ ب) جعفر بن ابی طالب سرپرستی مهاجران را برعهده داشت.

۳۹. چه چیزی تلاش مشرکان برای بازگرداندن مسلمانانی که به حبشه رفته بودند را بی نتیجه گذاشت؟

الف) درایت و شجاعت پیامبر (ص) (ب) درایت و شجاعت جعفر بن ابی طالب

(ج) حاکم حبشه که فردی عادل و بانصاف بود. (د) الف و ج

پاسخ ب) درایت و شجاعت جعفر بن ابی طالب تلاش مشرکان برای بازگرداندن مسلمانانی که به حبشه رفته بودند را بی نتیجه گذاشت.

۴۰. حضور مسلمانان در حبشه تا چه زمانی ادامه داشت؟

الف) تا زمان هجرت پیامبر (ص) از مدینه به مکه (ب) تا زمان تشکیل حکومت اسلامی

(ج) تا زمان مرگ نجاشی (د) تا زمان مرگ جعفر بن ابی طالب

پاسخ ب) حضور مسلمانان در حبشه تا زمان هجرت رسول خدا به مدینه و تشکیل حکومت اسلامی ادامه یافت.

۴۱. چه چیز باعث تاثیر عمیق در نجاشی جهت مورد حمایت قرار دادن مسلمانان شد؟

الف) بیان ظلم مشرکان (ب) بیان دعوت اسلام به توحید و دستور به صداقت و امانت

ج) بیان آیاتی از سوره مریم (د) بیان سابقه اوضاع بد و ظلم موجود در جامعه جاهلی

پاسخ ج) گزینش آیات سوره مریم تاثیر عمیقی بر نجاشی بر جای گذاشت. نجاشی از شنیدن این آیات خرسند شد و مسلمانان را مورد حمایت خود قرار داد.

سوالات یک توضیح

۴۲. چه کسی توانست تیره‌های مختلف قریش را سامان دهد؟

الف) عبد مناف   ب) قصی بن کلاب   ج) عدنان   د) اسماعیل (ع)

پاسخ ب) قصی بن کلاب جد چهارم پیامبر در مدتی که اداره امور مکه و کلیدداری خانه کعبه را برعهده داشت توانست تیره‌های مختلف قریش را سامان دهد.

۴۳. چرا جد دوم پیامبر (ص) هاشم نامیده شده است؟

الف) زیرا در موسم حج مردم قریش را به پذیرایی گرم از حاجیان فرامی‌خواند.

ب) زیرا خودش برای زائران خدا غذا و آب فراهم می‌کرد.

ج) زیرا در سال قحطی برای قوم خود نان خرد کرده و آنان را طعام می‌کرد.

د) زیرا توانست تیره‌های مختلف قریش را سامان دهد.

پاسخ ج) از آنجا که او در قحطی برای قوم خود نان خرد کرده و آنان را طعام می‌کرد، او را هاشم نامیدند.

۴۴. جد اول پیامبر (ص) چه کسی بود؟

الف) عبد مناف   ب) شبیه‌الحمد   ج) ابوطالب   د) قصی بن کلاب

پاسخ ب) شبیه‌الحمد جد اول پیامبر (ص) بود.

۴۵. کدام یک از اجداد پیامبر (ص) نامش شبیه‌الحمد بوده است؟

الف) عبد مناف   ب) هاشم   ج) عبدالمطلب   د) ابوطالب

پاسخ ج) نام عبدالمطلب شبیه‌الحمد بود.

۴۶. کدام یک از اجداد پیامبر (ص) قوانینی را احیا کرد که در حقیقت احیای قوانین الهی بود؟

الف) عبدالمطلب   ب) قریش   ج) ابوطالب   د) هاشم

پاسخ ب) سرانجام ریاست قریش به عبدالمطلب رسید و توانست قوانینی را مقرر کند که در حقیقت احیای قوانین الهی بود.

۴۷. این جمله را چه کسی بیان کرده است؟ «خانه کعبه را صاحبی است که خودش آن را حفظ خواهد کرد.»

الف) پیامبر (ص)   ب) هاشم   ج) عبدالمطلب   د) جعفر بن ابی طالب

پاسخ ج) در دوره ریاست عبدالمطلب ابرهه به همراه سپاه فیل تلاش کرد به خانه کعبه حمله کند و عبدالمطلب با روح توحیدیش به ابرهه گفت: «خانه کعبه را صاحبی است که خودش آن را حفظ خواهد کرد.»

۴۸. کدام جمله صحیح نمی‌باشد؟

الف) با توجه به یتیم بودن پیامبر (ص) هیچ دایه‌ای حاضر به پذیرش او نبود.

ب) بنابر بعضی روایات عبدالله پدر پیامبر دو ماه پس از ولادت حضرت محمد (ص) رحلت کرد.

ج) عبدالمطلب در مکه موقعیت ممتاز و ثروت فراوان داشت.

د) حلیمه نام دایه پیامبر (ص) بود.

پاسخ الف) با توجه به یتیم بودن پیامبر هیچ دایه‌ای حاضر به پذیرش او نبود.

۴۹. پیامبر (ص) در چند سالگی در پیمان حلف الفضول شرکت کردند؟

الف) ۴۰ سالگی   ب) ۴۵ سالگی   ج) ۲۰ سالگی   د) ۲۵ سالگی

پاسخ ج) در ۲۰ سالگی پیامبر در این پیمان شرکت کرد.

۵۰. اعجاز الهی پیامبر (ص) در یوم‌الانذار چه بود؟

الف) سیر شدن همه مسلمانان با اندکی غذا

ب) بی‌جواب ماندن درخواست پیامبر (ص) از سوی همه مهمانان

ج) اعلام آمادگی علی (ع) پس از هر سه بار دعوت رسول خدا (ص)

د) برادر، وصی و خلیفه خواندن حضرت علی (ع) توسط پیامبر (ص) در آن مجلس

پاسخ الف) آنان پس از حضور در این میهمانی به اعجاز الهی همگی که حدود چهل نفر بودند با یک ران گوسفند

و یک کاسه شیر سیر و سیراب شدند.